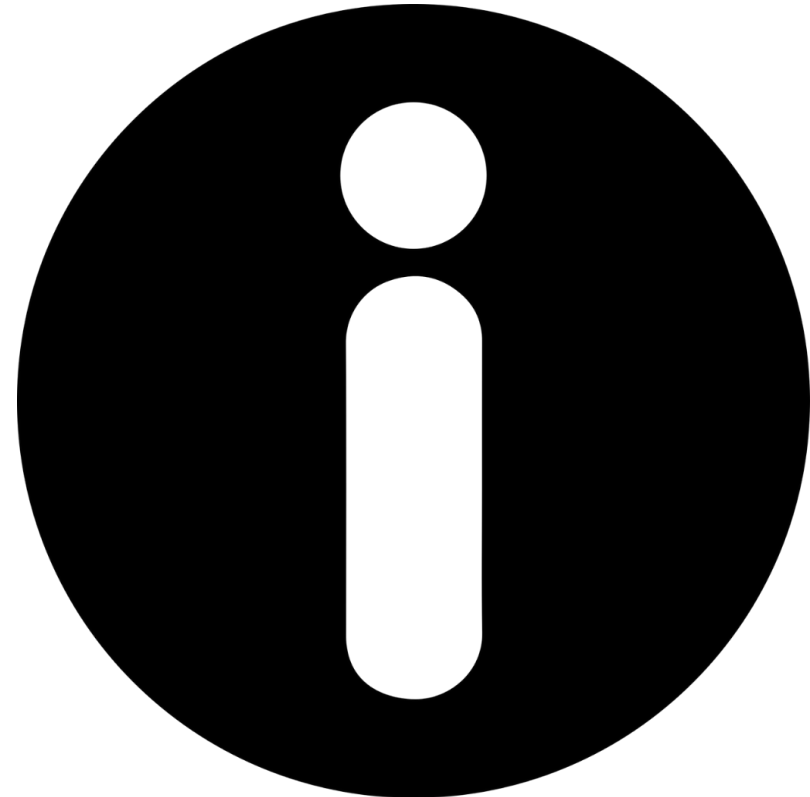

Liiketalouden sanasto

- 1 Liiketoiminta
- 2 Kestävä kehitys

Ohjeita kirjan käyttöön

- Opiskele ammattisanastoa.
- Kirjoita muistiinpanoja.
- Kirjoita tarvittaessa käännökset omalle äidinkielelle.
- Pohdi kirjan kysymyksiä yhdessä työpaikkaohjaajan kanssa.
- Kun teet tehtävät hyvin, sinun on helpompi osoittaa osaamista näytöissä.

Sisällysluettelo

- 1 Liiketoiminta _____ 3–75
- 2 Kestävä kehitys _____ 76–97

Yhteiskunta

Yhteiskunta tarkoittaa ihmisten yhteiselämää, joka perustuu yhteisesti hyväksytyihin normeihin, arvoihin, lakeihin ja käytäntöihin.

Yhteiskunta koostuu erilaisista yhteisöistä, instituutioista ja organisaatioista, esimerkiksi perheistä, kouluista, yrityksistä, hallituksista, uskonnollisista yhteisöistä ja niin edelleen.

Yhteiskunta pyrkii yleensä takaamaan kansalaistensa perusoikeudet ja -vapaudet, esimerkiksi turvallisuuden, terveydenhuollon, koulutuksen, työllisyyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin.

Yhteiskunta on jatkuvassa kehityksessä. Yhteiskunnan toimintaa muokkaavat esimerkiksi teknologian ja talouden muutokset, ympäristötekijät sekä sosiaaliset ja poliittiset muutokset.

Yhteiskunta on toimintaympäristö.

Kuva: Mirka Mäkivierikko

Muistiinpanot

Yhteiskunta

Millaisia lakeja noudatat?

Mitä palveluita käytät?

Miten työpaikka on osa yhteiskunnan taloutta?

Säädös

Yritystoimintaan liittyy useita **säädöksiä**, jotka koskevat esimerkiksi yrityksen perustamista, kirjanpitoa, verotusta, työsuhteita ja ympäristöä.

Yritystoimintaan liittyvät säädökset vaihtelevat eri maissa ja alueilla. Säädökset on tärkeää ottaa huomioon liiketoiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

Yrityksen on noudatettava voimassa olevia lakeja ja määräyksiä. Sääntöjen rikkomisesta voi seurata esimerkiksi sakkoja tai jopa liiketoiminnan keskeyttäminen.

Muistiinpanot

Säädös

Millaisia säädöksiä liittyy työhösi?

Miksi näitä säädöksiä on olemassa?

Organisaatio

Organisaatioita ovat esimerkiksi yritykset, valtion virastot, voittoa tavoittelemattomat järjestöt ja koulutuslaitokset.

Organisaation rakenne, koko, toimintatavat ja tavoitteet vaihtelevat sen mukaan, minkä tyyppisestä organisaatiosta on kyse.

Muistiinpanot

Organisaatio

Millaisessa organisaatiossa olet töissä?

Millainen organisaatio Savon ammattiopisto on?

Yritys

Yritys on organisaatio, joka tuottaa tavaroita tai palveluita. Yrityksen tavoitteena on saavuttaa taloudellista voittoa.

Yritykset voivat toimia eri aloilla, esimerkiksi tuotanto-, palvelu-, kauppa- tai rahoitusalailla.

Yritys voi olla yksityinen tai julkisesti noteerattu pörssissä (pörssiyhtiö). Yrityksen voi omistaa yksi tai useampi henkilö.

Muistiinpanot

Yritys

Onko perheelläsi, sukulaisillasi, kavereillasi tai tuttavillasi yrityksiä? Millaisia?

Mitkä ovat heidän yritystensä toimialat? Mitä heidän yrityksissään tehdään?

Montako työntekijää heidän yrityksissään on?

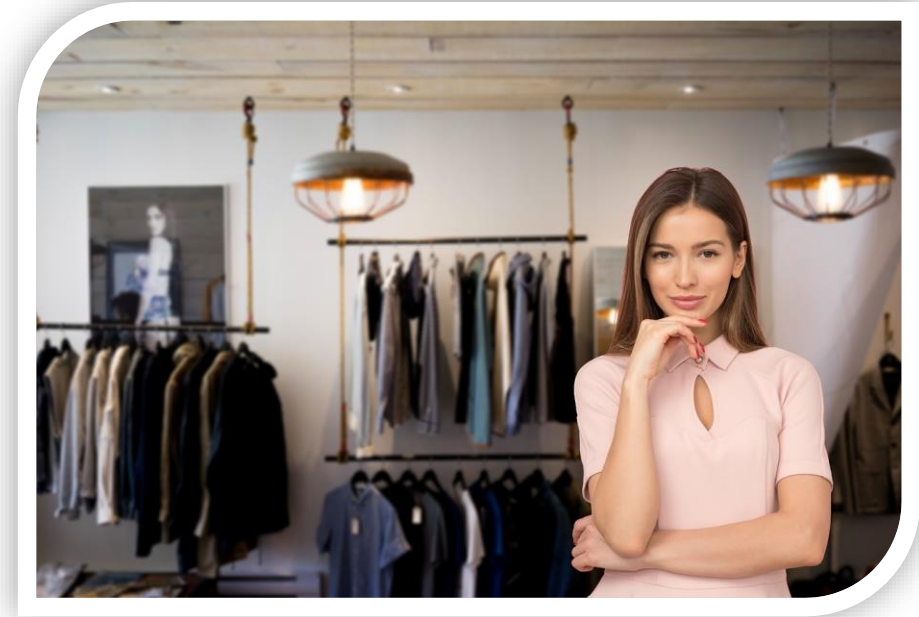
Yrittäjä

Yrittäjä on henkilö, joka perustaa oman yrityksen ja johtaa sitä. Hän luo liiketoiminnan ja kehittää sitä.

Yrittäjät ovat yleensä vastuussa yrityksen taloudellisesta menestyksestä ja voivat joutua ottamaan suuria riskejä liiketoiminnan kehittämiseksi.

Yrittäjät voivat toimia monilla eri aloilla. Yritykset voivat olla erikokoisia ja työllistää eri määrän henkilöitä.

Yrittäjyys on tärkeä osa taloutta. Yrittäjät ovat tärkeitä työllistäjiä eri puolilla maailmaa.

Muistiinpanot

Yrittäjä

Millainen olisi mielestäsi hyvä yritysidea?

Mitä ominaisuuksia yrittäjällä täytyy olla?

Olisitko sinä taitava yrittäjä? Miksi?

Yritysmuodot

Yritysmuodot ovat erilaisia juridisia ja verotuksellisia rakenteita, joita yritykset voivat käyttää. Yritysmuodon valinta riippuu monista asioista, kuten yrityksen koosta, toiminnan laadusta ja omistajien määrästä.

Yleisimmät yritysmuodot ovat seuraavat:

- **Yksityinen elinkeinonharjoittaja, toiminimi (tmi)** on yksittäinen henkilö, joka harjoittaa liiketoimintaa ilman erillistä juridista henkilöllisyyttä.
- **Osakeyhtiö (oy)** on juridinen henkilö, jonka omistus jakautuu osakkeisiin. Osakeyhtiössä vastuu rajoittuu yleensä omistajan sijoitukseen.
- **Avoin yhtiö (ay.)** on yhteenliittymä, jossa useampi kuin yksi henkilö harjoittaa liiketoimintaa yhdessä. Avoin yhtiö vastaa yhtiön veloista yhdessä.
- **Kommandiittiyhtiö (ky)** on yhteenliittymä, jossa on vähintään yksi vastuunalainen yhtiömies ja yksi äänetön yhtiömies. Vastuunalainen yhtiömies vastaa yhtiön veloista henkilökohtaisesti. Äänetön yhtiömies vastaa vain sijoituksensa määrästä.
- **Osuuskunta (osk.)** on jäsentensä omistama yritysmuoto, jossa jäsenet jakavat hyödyn ja vastuun yhdessä.
- **Säätiö** on juridinen henkilö, jonka tarkoituksena on edistää yleistä hyötyä. Säätiö ei jaa voittoja omistajilleen, vaan käyttää voitot tarkoituksensa edistämiseen.

Yritysmuodot

Mikä yritysmuoto sinun kannattaa valita, jos haluat tarjota pienimuotoisia palveluita, esimerkiksi nurmikon leikkausta tai muita pihatöitä?

Missä yritysmuodossa on pienimmät riskit yrityksen omistajalle?

Toimiala

Toimiala on yritystoiminnan kohdeala, joka kuvaa yrityksen liiketoiminnan luonnetta ja toimintaa.

Toimiala voi käsittää tietyn tuoteryhmän, palvelualan tai toiminnan, jolla yritys harjoittaa liiketoimintaansa.

Toimiala määrittelee myös yrityksen kilpailijat, asiakkaat, toimintaympäristön ja sen mahdollisuudet menestyä markkinoilla.

Toimialoja ovat esimerkiksi teknologia, finanssi, terveydenhuolto, vähittäiskauppa ja matkailu.

Muistiinpanot

Toimiala

Mikä on työpaikkasi toimiala?

Mitkä ovat työpaikkasi toimialan erityispiirteet? Miten se eroaa muista toimialoista?

Mikä toimiala kiinnostaa sinua? Miksi?

Millä toimialoilla voit työskennellä tämän koulutuksen jälkeen?

Liiketoiminta

Liiketoiminta tarkoittaa kaikkia niitä toimintoja ja prosesseja, joiden avulla organisaatio tuottaa hyödykkeitä tai palveluita, myy niitä ja tavoittelee voittoa.

Liiketoiminnan tavoitteena on saavuttaa taloudellista menestystä ja kasvua.

Liiketoimintaan kuuluu erilaisia toimintoja, esimerkiksi tuotekehitys, markkinointi, myynti, taloushallinto, logistiikka, henkilöstöhallinto, tietojärjestelmät, asiakaspalvelu ja johtaminen.

Liiketoimintaa on monella eri toimialalla, esimerkiksi teollisuudessa, palvelualoilla, kaupassa, rahoitussektorilla tai julkishallinnossa.

Muistiinpanot

Liiketoiminta

Millaista liiketoimintaa työpaikkasi tekee?

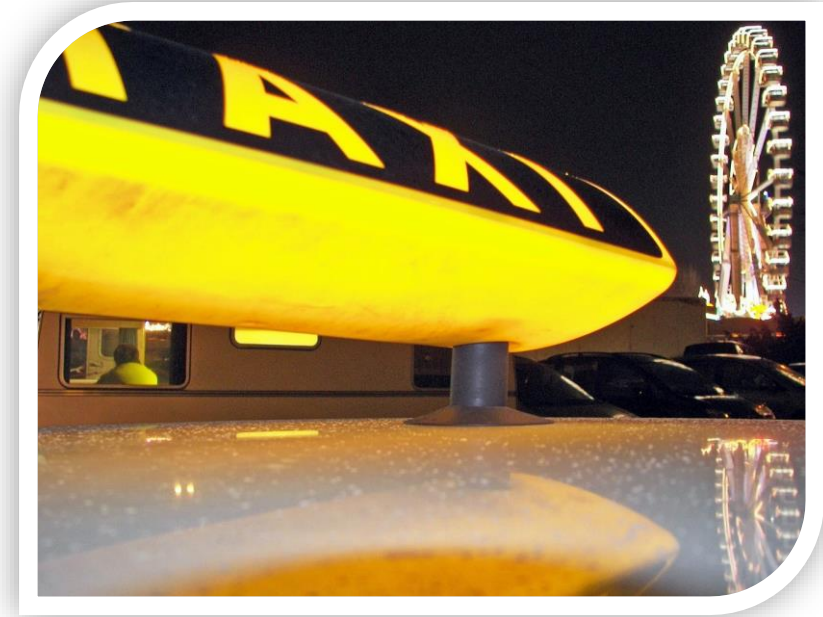
Mistä asiakkaat maksavat?

Liiketoimintamalli

Liiketoimintamalli kuvaa yrityksen tai organisaation tapaa tuottaa arvoa asiakkailleen ja saada siitä rahaa.

Liiketoimintamalli määrittelee, miten tuotteiden tai palveluiden tuotanto, markkinointi, myynti, jakelu ja asiakaspalvelu järjestetään.

Liiketoimintamalli voi olla esimerkiksi perinteinen myyntimalli, tilaus-välitysmalli, tilaus-toimitusmalli, jakelumalli tai jäsenyyteen perustuva malli.

Muistiinpanot

Liiketoimintamalli

Mistä asiakkaat maksavat yritykselle?

Millainen liiketoimintamalli seuraavilla yrityksillä on:

- Prisma
- Wolt
- Airbnb
- Facebook

Toimintamalli

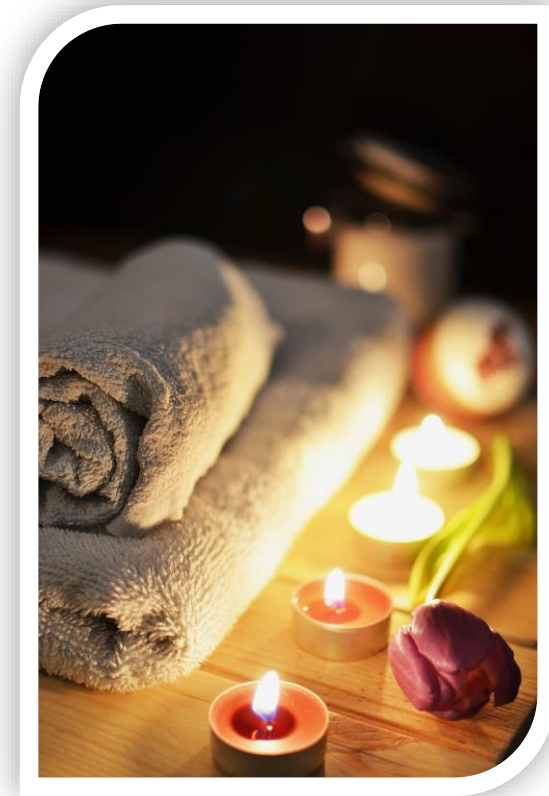
Toimintamalli kuvaa organisaation tapaa toimia ja sisältää yleensä yksityiskohtaisia ohjeita ja prosesseja.

Se voi olla esimerkiksi ohjeistus tietyille toimintatavoille, joita noudatetaan tietyissä tilanteissa, tai kattava kuvaus organisaation toiminnasta.

Toimintamalli voi auttaa organisaatiota toimimaan tehokkaasti ja vähentää virheitä ja epäjohtonmukaisuuksia.

Esimerkki 1. Yritys tarjoaa itsepalvelun toimintamallin. Tavoitteena on toimia tehokkaasti ja tarjota asiakkaille edullisia hintoja.

Esimerkki 2. Yritys tarjoaa täyden palvelun toimintamallin. Asiakasta palvellaan erityisen hyvin ja monipuolisesti. Asiainnista tehdään elämys. Asiakas maksaa palvelusta korkean hinnan.

Muistiinpanot

Toimintamalli

Millaisia toimintamalleja työpaikallasi on?

Miten asiakasta palvellaan?

Miten jokin tietty palvelu toteutetaan?

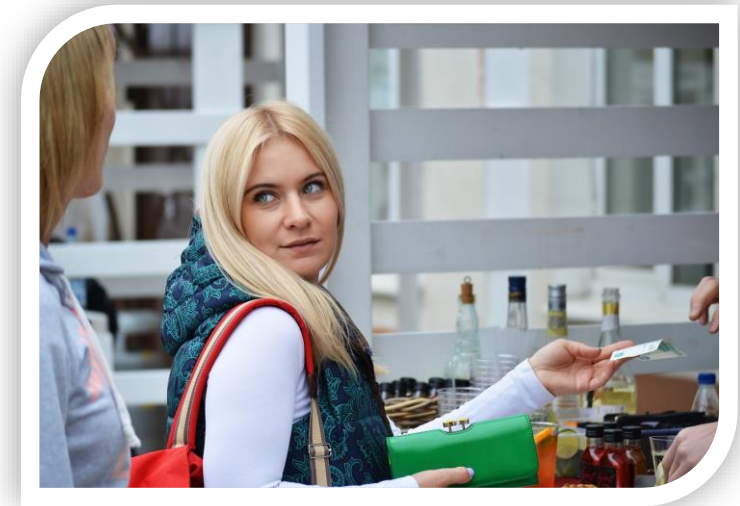
Kuluttaja, kohderyhmä

Kuluttaja on henkilö, joka ostaa tavaroita tai palveluita.

Kuluttajat voivat olla yksityishenkilöitä, perheitä, yrityksiä tai muita organisaatioita, jotka käyttävät tuotteita tai palveluita.

Kuluttajat voivat ostaa tuotteita suoraan valmistajalta tai tukkukauppiaalta, mutta yleensä he tekevät ostoksensa vähittäiskaupassa, kuten marketissa, tavaratalossa tai verkkokaupassa.

Kohderyhmä on asiakasryhmä tai asiakasryhmien joukko, joihin yritys tai organisaatio kohdistaa markkinointiaan, tuotteitaan tai palveluitaan. Kohderyhmään voi kuulua esimerkiksi tietynikäisiä tai tietyllä maantieteellisellä alueella asuvia asiakkaita.

Muistiinpanot

Kuluttaja, kohderyhmä

Millaisia asiakkaita työpaikallasi on?

Onko työpaikallasi asiakkaina muita yrityksiä?

Markkinat ja kilpailu

Markkinat ovat taloudellinen järjestelmä, jossa tavarat ja palvelut vaihdetaan rahaan. Markkinoilla **kysynnän ja tarjonnan laki** vaikuttaa hintoihin ja kaupankäyntiin.

Markkinat voivat olla paikallisia, kansallisia tai kansainvälisiä. Ne voivat toimia fyysisissä paikoissa tai verkossa. Markkinat ovat erikoistuneet tiettyihin tuotteisiin tai palveluihin, tai ne kattavat laajemman valikoiman tuotteita ja palveluita.

Markkinoilla toimivat yritykset kilpailevat keskenään asiakkaista ja pyrkivät erottumaan kilpailijoistaan tarjoamalla parempia tuotteita tai palveluita.

Kilpailu tarkoittaa tilannetta, jossa useat yritykset tarjoavat samankaltaisia tuotteita tai palveluita samalle kohderyhmälle. Kilpailu voi vaihdella eri toimialojen ja markkinoiden välillä. Kilpailun voimakkuus riippuu kilpailijoiden määrästä, tuotteiden erottuvuudesta ja kysynnästä.

Muistiinpanot

Markkinat

Millä markkina-alueella työpaikkasi toimii?

Mitkä yritykset ovat työpaikkasi kilpailijoita?

Kysyntä

Kysyntä on kuluttajien halukkuutta ja kykyä ostaa tuotetta tai palveluja.

Kysyntä muodostuu useista asioista, kuten kuluttajien tuloista, makutottumuksista ja mieltymyksistä, tuotteen tai palvelun ominaisuuksista, hintatasosta, kilpailijoista ja markkinatrendeistä.

Kysyntä vaikuttaa tuotannon ja hinnoittelun suunnitteluun yrityksissä.

Esimerkki 1. Huvipuisto Oy tutkii kysyntää. Se havaitsee, että asiakkailta on runsaasti rahaa käytettävissään ja he haluavat käyttää sitä hauskanpitoon huvipuistossa. Asiakkailta on aikaa käydä huvipuistossa kesälomallaan. Huvipuisto Oy päättää avata huvipuiston kesälomakaudeksi ja hinnoittelee pääsyliput kalliiksi, koska asiakkaat ovat valmiita maksamaan.

Esimerkki 2. Autokauppa Oy havaitsee, että asiakkailta ei ole rahaa hankkia uusia autoja ja kauppa ei käy. Autokauppa Oy:n täytyy myydä autoja alennuksella, että se saa varastossa olevat autot myytyä. Kysyntä on laskenut.

Muistiinpanot

Kysyntä

Mitä työpaikkasi asiakkaat haluavat ostaa?

**Ovatko työpaikkasi tarjoamien tuotteiden ja palveluiden hinnat korkeita vai matalia?
Menevätkö ne kaupaksi sillä hinnalla ?**

Mitkä asiat vaikuttavat työpaikkasi tarjoamien tuotteiden tai palveluiden ostamiseen ja kysyntään?

Tulo

Yrityksen tulot tarkoittavat sitä rahamäärää, jonka yritys saa myydessään palveluita tai tuotteita.

Tuloja voidaan mitata brutto- tai nettomääräisinä. Bruttotulo on kokonaistulo, joka sisältää kaikki myynnistä saadut tulot ennen veroja ja muita kuluja. Nettotulo on se rahamäärä, joka jää yritykselle verojen ja muiden kulujen jälkeen.

Yrityksen tuloja voidaan kasvattaa esimerkiksi lisäämällä myyntiä tai palveluiden kysyntää, nostamalla hintoja, parantamalla tehokkuutta tai vähentämällä kuluja. Yrityksen tulojen kasvattaminen on tärkeää, että se voi saada enemmän voittoa ja investoida liiketoiminnan kehittämiseen ja laajentamiseen.

Muistiinpanot

Tulo

Mistä raha tulee työpaikallesi?

Mitä työpaikkasi myy?

Onko työpaikallasi muita tuloja, esimerkiksi vuokratulot?

Meno, kulu

Menot ovat kuluja, jotka liittyvät jonkin asian hoitamiseen tai järjestämiseen.

Yrityksen menot voivat tarkoittaa sen kuluja, esimerkiksi palkkoja, vuokria, ostoksia ja muita kustannuksia.

Taloushallinnossa **meno** tarkoittaa yleensä menoerää, johon liittyy kulutustapahtuma tai laskutettava maksu.

Muistiinpanot

Meno, kulu

Millaisia menoja työpaikallasi on?

Mikä on suurin menoerä?

Kuinka paljon työpaikkasi menot ovat kuukaudessa?

Tulos

Liiketoiminnassa **tulos** tarkoittaa yrityksen taloudellista lopputulosta tietyssä ajanjaksona, esimerkiksi tilikauden aikana.

Yrityksen tulos voi olla positiivinen (voitollinen) tai negatiivinen (tappiollinen). Tulos lasketaan vähentämällä yrityksen kulut yrityksen tuotoista.

Liiketoiminnan tavoitteena on tehdä mahdollisimman hyvä tulos.

Muistiinpanot

Tulos

Miten tulos lasketaan?

Mistä tulevat työpaikkasi tuotot? Entä mistä aiheutuivat kulut?

Kannattavuus

Kannattavuus tarkoittaa yrityksen kykyä tuottaa voittoa suhteessa käytettyihin resursseihin, esimerkiksi pääomaan, työvoimaan ja materiaaleihin.

Kannattavuutta voidaan mitata eri mittareilla, esimerkiksi liikevoittoprosentilla, bruttokatteella tai ROI-luvulla.

Muistiinpanot

Kannattavuus

Miten oma toimintani vaikuttaa työpaikkani kuluihin ja tuottoihin?

Millaisilla mittareilla kannattavuutta seurataan työpaikassani?

Myyntikate

Myyntikate tarkoittaa myynnistä saadun tuoton ja suorien tuotantokustannusten erotusta. Myyntikate tarkoittaa sitä, kuinka paljon yritykselle jää katetta tuotteen tai palvelun myynnistä kustannusten jälkeen.

Myyntikate on tärkeä luku liiketoiminnassa, sillä se vaikuttaa suoraan yrityksen kannattavuuteen ja investointikykyyn.

Muistiinpanot

Myyntikate

Miten myyntikate lasketaan työpaikassasi?

Mitä suoria tuotantokustannuksia myynnistä vähennetään?

Hinnan muodostuminen

Tuotteen tai palvelun hintaan vaikuttavat valmistuskustannukset, kilpailutilanne, kysyntä ja tarjonta, verotus, markkinointikustannukset, logistiikka ja muut kustannukset.

Esimerkki **hinnan muodostumisesta** päivittäistavarakaupassa:

- + Tuotteen hankintahinta tukkukaupasta / valmistajalta
- + Markkinointikustannukset
- + Osuus kaupan kiinteistä kustannuksista (vuokra, palkat, sähkö...)
- + Verot
- + Tavoiteltu voitto
- = Tuotteen hinta

Muistiinpanot

Hinnan muodostuminen

Mitkä asiat vaikuttavat tuotteiden tai palveluiden hintaan työpaikassani?

Hinnasto

Hinnasto on luettelo yrityksen tai organisaation tarjoamien tuotteiden tai palveluiden hinnoista.

Hinnaston täytyy olla asiakkaiden nähtävillä myymälässä ja verkkosivuilla.

Hinnastossa ja hintamerkinnoissä täytyy näkyä tuotteen kappalehinta ja yksikköhinta.

Kappalehinta = Paljonko yksi kappale tuotetta maksaa?

Yksikköhinta = Paljonko yksi kilogramma (kg) / litra (l) /metri (m) / neliometri (m²) tuotetta maksaa?

KAMPAAMOPALVELUT	
Pitkien hiusten tasausleikkaus, ei sis. hiusten pesua	35,70€
Hiustenleikkaus samaan malliin tai nopealla kuivauksella, sis. hiusten pesu	51,45€
Hiustenleikkaus isommalla muutoksella tai kestävämpi viimeistely, sis. hiusten pesu	64,05€
Mallinmuutosleikkaus, sis. hiusten pesu	72,45 €
Hemmottelupaketti: hiusten pesu, räätälöity erikoishoito, hiustenleikkaus, 10 min. rentouttava hiuspohjan hieronta, föönaus	77,70 €
HOITOPALVELUT HIUKSILLE JA HIUSPOHJALLE	
Erikoishoito + föönaus	35,70-69,30€
Hemmotteluhoito + föönaus	51,45-88,20€
Olaplex -hoito + föönaus	47,25-78,75€

Muistiinpanot

Hinnasto

Missä työpaikkasi hinnasto on esillä?

Mitä tietoja hinnastossa on?

Arvonlisävero (ALV)

Arvonlisävero (ALV) on tuotteen tai palvelun arvonlisää verottava vero. Se on osa tuotteen tai palvelun myyntihintaa. Veron suuruus perustuu tuotteen arvonlisäverokantaan. Yleinen arvonlisäverokanta Suomessa on 24 prosenttia.

Muistiinpanot

Verokanta Tavarat & palvelut

24%

Useimpia tavaroita ja palveluja koskee niin sanottu yleinen verokanta eli 24 prosenttia. Pienemmällä alv-kannalla (14% tai 10%) verotettavat tuotteet ja palvelut näet alla.

- elintarvikkeet,
- rehut sekä
- ravintola- ja ateriapalvelut.

14%

Alkoholi- ja tupakkatuotteet ovat kuitenkin poikkeus.

10 prosentin arvonlisäverokanta koskee lukuisia eri tuotteita ja palveluita. Listalta löytyvät muun muassa:

- kirjat,
- lääkkeet,
- liikuntapalvelut,
- elokuvanäytökset,
- kulttuuri- ja viihdetilaisuuksien sisäänpääsymaksut,
- henkilökuljetukset,
- majoituspalvelut ja
- televisio- ja yleisradiotoiminnasta saadut korvaukset.

10%

0%

- mm. tavaramyynti EU-maihin alv-velvollisille ostajille,
- viennit EU-alueen ulkopuolelle,
- mainosten ja jäsenlehtien veroton myynti yleishyödyllisille yhteisöille.

Lisäksi jotkut liiketoiminnan osa-alueet jäävät kokonaan alv:n ulkopuolelle. Taulukossa mainitun nollaverokannan ja arvonlisäverosta vapautetun toiminnan ero on se, että myyjällä on oikeus vähentää nollaverokantaan kuuluvien hyödykkeiden valmistus- ja hankintakustannusten sisältämät arvonlisäverot.

Arvonlisävero (ALV)

Mitä arvonlisäverokantoja työpaikallasi on käytössä?

Yhteistyö

Yhteistyö tarkoittaa, että eri henkilöt tai organisaatiot tekevät yhteistyötä saavuttaakseen tietyn tavoitteen.

Yhteistyö voidaan tehdä esimerkiksi tiimissä, organisaatiossa, yrityksessä, hallituksessa tai kansainvälisissä järjestöissä.

Yhteistyöllä pyritään yleensä parantamaan tehokkuutta ja laatua, lisäämään innovatiivisuutta, vähentämään kustannuksia ja edistämään yhteistä etua.

Hyvä yhteistyö edellyttää usein avointa viestintää, toisten huomioimista, erilaisuuden kunnioittamista ja luottamuksen rakentamista.

Muistiinpanot

Yhteistyö

Millaista yhteistyötä työpaikallasi tehdään?

Mikä on yhteistyön tavoite?

Kenen kanssa sinä teet yhteistyötä?

Toimija

Toimija tarkoittaa henkilöä tai organisaatiota, joka on mukana jossain tietyn toiminnan tai prosessin osassa.

Toimija voi olla esimerkiksi yritys, henkilö, yhteisö tai viranomainen. Toimijat voivat olla eri asemassa ja heillä voi olla erilaisia rooleja toiminnassa.

Yrityksessä toimijoina voivat olla esimerkiksi työntekijät, johto, asiakkaat ja yhteistyökumppanit.

Muistiinpanot

Toimija

Millaisia toimijoita työpaikallasi on?

Millaisia toimijoita Savon ammattiopistossa on?

Vinkki: opetus, opiskelijahuolto, ravintola, puhtauspalvelut...

Tavarantoimittaja

Tavarantoimittaja on yritys, joka toimittaa tavaroita tai palveluita toiselle yritykselle tai organisaatiolle.

Tavarantoimittajia voi olla eri aloilta, kuten tukkukaupasta, valmistusyrityksistä tai kuljetusyrityksistä.

Tavarantoimittajat varmistavat, että yrityksen tai organisaation tarvitsemat materiaalit ja resurssit ovat saatavilla oikeaan aikaan ja oikealla tavalla, jotta liiketoiminta voi sujua ilman ongelmia.

Tavarantoimittajien valintaan vaikuttavat esimerkiksi hinta, laatu, toimitusaika ja luotettavuus.

Muistiinpanot

Tavarantoimittaja

Ketkä ovat työpaikkasi tavarantoimittajia?

Mitä tapahtuu, jos tavarantoimitus ei toimi?

Kotiinkuljetus

Kotiinkuljetus tarkoittaa, että tuote toimitetaan suoraan asiakkaan kotiin tai muuhun haluttuun osoitteeseen.

Kotiinkuljetuspalveluita tarjoavat useat yritykset eri toimialoilta, esimerkiksi vähittäiskauppa, ruokakauppa, huonekaluliikkeet ja verkkokaupat.

Esimerkiksi Wolt tarjoaa ostosten kotiinkuljetusta.

Kotiinkuljetuspalveluita tarjoava yritys on kaupan tai ravintolan yhteistyökumppani.

Muistiinpanot

Kotiinkuljetus

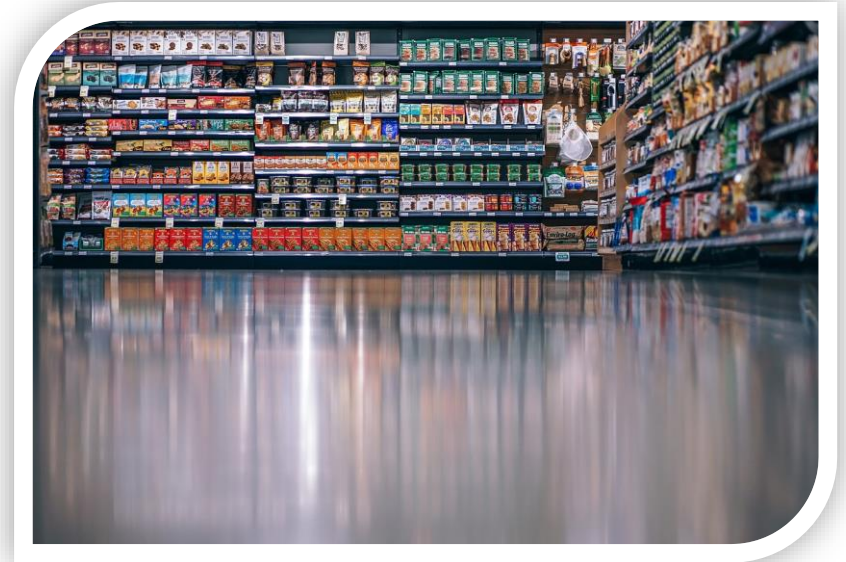
Tarjotaanko työpaikallasi kotiinkuljetuspalvelua?

Miten kotiinkuljetus toimii?

Valikoima

Valikoima tarkoittaa tiettyjä valittuja tuotteita, palveluita tai näiden vaihtoehtoja, joita yritys tarjoaa asiakkailleen.

Esimerkiksi kaupassa valikoima voi tarkoittaa erilaisia tuotteita, esimerkiksi elintarvikkeita, vaatteita tai kodintarvikkeita. Valikoima voi sisältää erilaisia tuotemerkkejä, kokoja, malleja ja värejä.

Muistiinpanot

Valikoima

Mitä tuotteita työpaikkasi valikoimaan kuuluu?

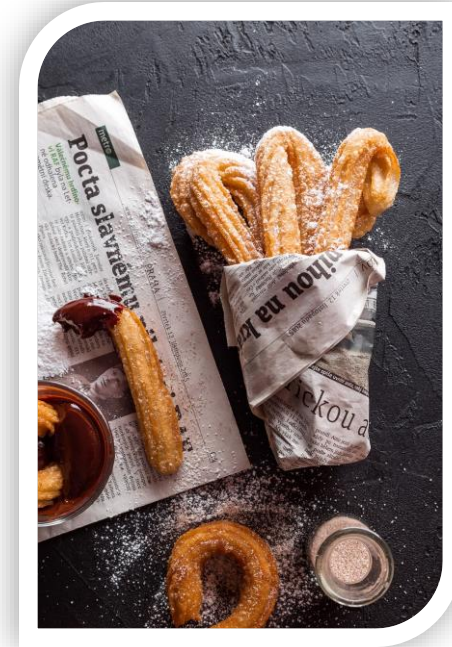
Mitä palveluita työpaikkasi valikoimaan kuuluu?

Tuote

Tuote on konkreettinen tai abstrakti tuote tai palvelu, jota yritys tarjoaa myytäväksi tai käytettäväksi.

Tuote voi olla

- fyysinen tuote, esimerkiksi vaate tai elektroniikkalaite
- aineeton tuote, esimerkiksi ohjelmisto
- palvelutuote, kuten konsultointi tai koulutus.

Muistiinpanot

Tuote

Mitä fyysisiä tuotteita työpaikkasi tarjoaa?

Mitä aineettomia tuotteita työpaikkasi tarjoaa?

Mitä palvelutuotteita työpaikkasi tarjoaa?

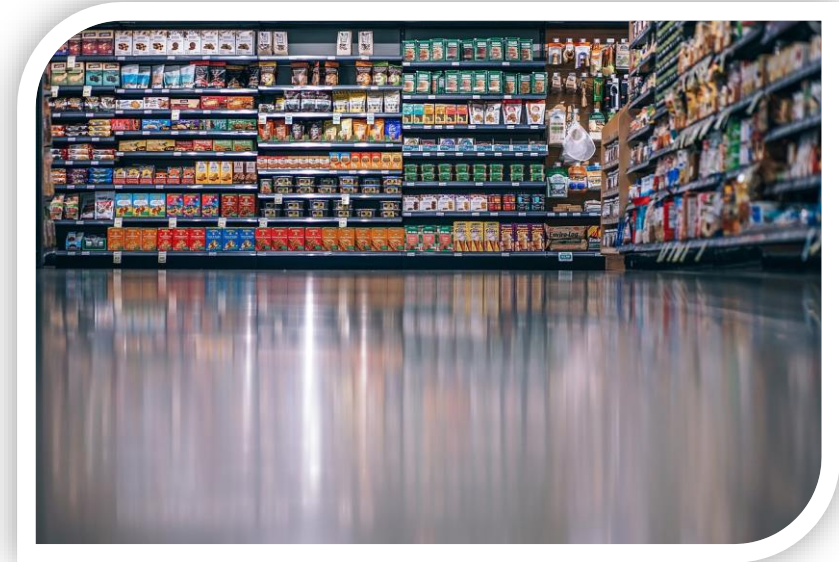
Tuoteryhmä

Tuoteryhmä on joukko samankaltaisia tuotteita, jotka kuuluvat yhteen kategoriaan tai ryhmään.

Tuoteryhmä voi sisältää saman tuotemerkin eri tuotteita. Tuoteryhmään voi myös kuulua erilaisia tuotteita, joilla on samankaltaisia ominaisuuksia, käyttötarkoituksia tai asiakasryhmiä.

Esimerkki 1. Jalkapallokengät ovat tuoteryhmä, johon kuuluu erivärisiä, erikokoisia ja erimerkkisiä jalkapallokenkiä.

Esimerkki 2. Saunatuotteet ovat tuoteryhmä, joka sisältää laudeliinoja, saunatuoksua ja saunavastoja.

Muistiinpanot

Tavaramerkit

Mitä tuoteryhmiä työpaikallasi on?

Tavaramerkit

Tavaramerkit ovat nimiä, logoja, merkkejä, symboleita, ääniä tai muita tunnusmerkkejä, joita yritys tai organisaatio käyttää erottuakseen muista vastaavista yrityksistä tai organisaatioista.

Tavaramerkki suojaa sen haltijan yksinoikeutta käyttää kyseistä merkkiä liiketoiminnassaan. Tavaramerkin avulla luodaan tunnistettavuutta ja brändi-imagoa.

Tavaramerkit voivat olla rekisteröityjä tai rekisteröimättömiä. Tavaramerkkejä koskevat tietyt lait ja säännöt, jotka ovat erilaisia eri maissa.

Muistiinpanot

Tavaramerkit

Onko työpaikkasi tavaramerkki? Ovatko työpaikkasi tarjoamat tuotteet tavaramerkkejä?

Mitä tavaramerkkejä työpaikallasi myydään?

Mitä tarkoittaa rekisteröity tavaramerkki?

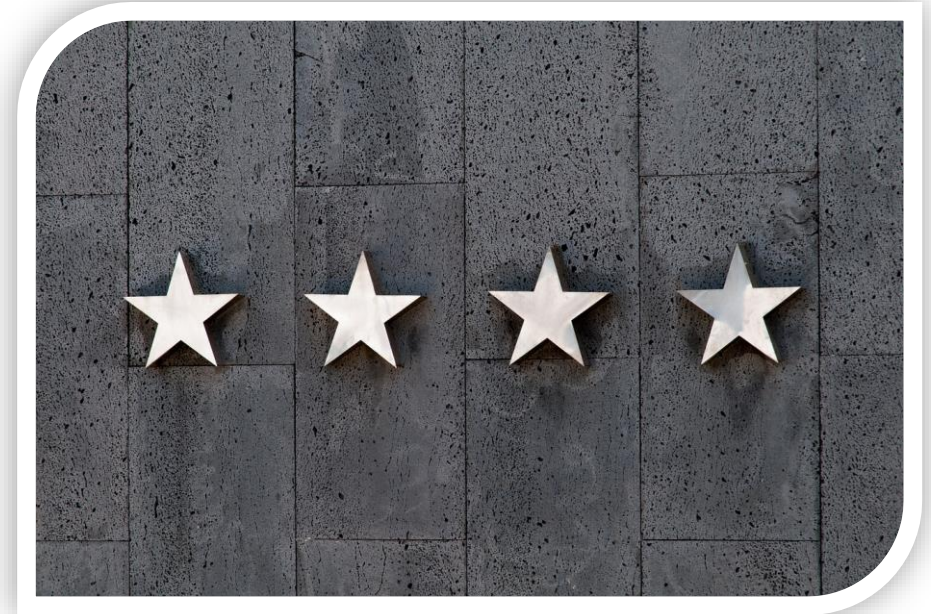
Laatu

Laatu tarkoittaa tuotteen tai palvelun ominaisuuksia, jotka määrittävät, millä tasolla se täyttää asiakkaan tarpeet ja odotukset.

Laatua voidaan usein kuvailla sanoilla luotettavuus, tehokkuus, käyttäjäystävällisyys, turvallisuus, kestävyys ja tyytyväisyys.

Laadukkaat tuotteet ja palvelut vastaavat asiakkaiden tarpeisiin ja odotuksiin ja ovat sen vuoksi kilpailukykyisiä markkinoilla.

Laadunvarmistus on tärkeä osa liiketoimintaa. Laadunvarmistus sisältää erilaisia menettelyjä ja standardeja, joiden avulla varmistetaan tuotteiden tai palveluiden laatu ja yhteensopivuus asiakkaiden tarpeiden kanssa.

Muistiinpanot

Laatu

Miten laatu näkyy työpaikallasi?

Millainen tuote on laadukas?

Millainen palvelu on laadukas?

Sesonki

Sesonki tarkoittaa kausittain vaihtelevaa ajankohtaa, jolloin tiettyä tuotetta tai palvelua kysytään erityisen paljon.

Esimerkiksi joulukuusi on sesonkiaikaa monille yrityksille, ja kesällä jäätelöä ja grillituotteita myydään enemmän.

Sesongin ulkopuolella tuotteen tai palvelun kysyntä on yleensä vähäistä.

Sesongin aikana tuotteiden saatavuus ja hinnat voivat muuttua. Yritykset hyödyntävät sesonkiaikoja liikevaihdon kasvattamiseen.

Muistiinpanot

Sesonki

Mitä sesonkeja työpaikallasi on?

Kuinka pitkiä työpaikkasi sesongit ovat?

**Mikä on sesonkien merkitys työpaikkasi myynnille ja kannattavuudelle?
Kuinka paljon vuoden myynnistä tulee sesongeista?**

Kampanja

Kampanja on määräaikainen markkinointitoimenpide, jonka avulla edistetään tietyn tuotteen, palvelun tai brändin myyntiä tai mainetta.

Esimerkiksi Stockmannin "Hullut Päivät" ovat kaksi kertaa vuodessa järjestettävä, viisi päivää kestävä myyntitapahtuma, johon kuuluu erikoistarjouksia. Kampanjan tunnuksena on keltainen haamu, joka näkyy markkinointimateriaalissa ja myymälän somistuksessa.

Muistiinpanot

Kampanja

Millaisia kampanjoita työpaikallasi on?

Kuinka kauan kampanjat kestävät?

Millaisia tarjouksia kampanjoihin kuuluu?

Tarjous

Tarjous tarkoittaa, että tuotetta tai palvelua myydään erityisellä hinnalla, aikataululla tai sisällöllä.

Tarjouksia voidaan tehdä esimerkiksi yritysten välisessä kaupankäynnissä, julkisissa hankinnoissa tai kuluttajille suunnatuissa kampanjoissa.

ONSDAG

artek
Domus-tuoli/stol
Myös valkoinen vain
Helsingin keskustassa
ja verkkokaupassa
Även vil | Håfors cent-
rum och nätbutiken
369,-
COM

artek
A3305-riippuvalaisin/
lampa
Valkoinen, musta tai kromi
Vit, svart eller krom
198,-
COM

artek
Siena-paperilautasina/
paappanserviett
Myös keltainen
Även gult
28 x 28 cm
2,50
40 x 40 cm
4,90
COM

TEMPUR
Omläddo-tyyny/kudde
109,-
COM

unikulma.
Stenstjärnor
Viskoelastinen
Astro-tyyny
Viskoelastisk
kudde
89,-
COM

Joutsen
Urtuvaltynt ja -peltteer
Dunkuddar och täcken
100 % urtuval/dun
Esim./T.ex.
Tyyny/Kudde
50 x 60 cm 500 g
79,-
Peltte/Täcke
150 x 210 cm 200 g
129,-
COM

FAMILON
Silke-tyynt ja -peltteer/
kuddar och täcken
Esim./T.ex.
Tyyny/Kudde
50 x 60 cm
12,90
Peltte/Täcke
150 x 200 cm
39,90
COM

artek
Eri Siena-sarjan tuotteita
Varor ur Sienaserien
Kangaskassi
Tygkassa
19,90
Tarjotin/Bricka
20 x 27 cm
15,90
33 x 43 cm
25,90
Tyyny/päällinen
Kudd/fodral
50 x 50 cm
24,90
COM

VARJE DAG NYA PRODUKTER I VARHUSET OCH NÄBUTIKEN!

Muistiinpanot

Tarjous

Millaisia tarjouksia työpaikallasi on?

Miten tarjous eroaa normaalista tarjonnasta?

Tilaus

Asiakas tekee **tilauksen** tuotteesta tai palvelusta.

Tilaus voidaan tehdä esimerkiksi verkkokaupassa, puhelimella, sähköpostilla tai myymälässä.

Tilaus sisältää yleensä tiedot tuotteesta tai palvelusta, hinnan, maksutavan, toimitusosoitteen ja mahdolliset muut erityisvaatimukset. Kun tilaus on vastaanotettu, myyjä käsittelee sen ja toimittaa tuotteen tai palvelun sovittuna ajankohtana ja sovitulla toimitustavalla.

Muistiinpanot

Tilaus

Mitä tilauksia työpaikallasi tehdään?

Mitä asiakkaat tilaavat työpaikallasi?

Millä välineillä tilaus tehdään työpaikallasi?

Markkinointi

Markkinoinnin tavoitteena on edistää tuotteiden tai palveluiden myyntiä ja houkutellessa asiakkaita.

Markkinointi on prosessi, jonka avulla yritykset pyrkivät luomaan arvoa tuotteilleen tai palveluilleen ja rakentamaan suhteita asiakkaiden kanssa.

Markkinoinnilla on useita tavoitteita, esimerkiksi tuotteiden tai palveluiden tunnettuuden lisääminen, kysynnän luominen, myynnin kasvattaminen, asiakassuhteiden ylläpitäminen ja kilpailuedun saavuttaminen markkinoilla.

Markkinointi sisältää usein markkinatutkimusta, kohderyhmän analysointia, tuotekehitystä, hinnoittelua, mainontaa, myynninedistämistä, brändin rakentamista ja asiakassuhteiden hallintaa.

Muistiinpanot

Markkinointi

Millaisia markkinointitoimenpiteitä työpaikallasi tehdään?

Mikä on työpaikkasi markkinoinnin tavoite?

Millaista mainontaa työpaikkasi tekee?

Sosiaalinen media, some

Sosiaalinen media tarkoittaa verkossa toimivia palveluita, joissa käyttäjät voivat luoda, jakaa ja vaihtaa erilaisia sisältöjä sekä kommunikoida toistensa kanssa.

Sosiaalisen median palveluita ovat esimerkiksi Facebook, Twitter, Instagram ja LinkedIn.

Sosiaalinen media on kasvattanut merkitystään viestinnän ja markkinoinnin kanavana. Se tarjoaa yrityksille uusia tapoja tavoittaa asiakkaita ja kommunikoida heidän kanssaan.

Muistiinpanot

Sosiaalinen media, some

Mitä sosiaalisen median palveluita työpaikkasi käyttää?

Miksi työpaikkasi käyttää sosiaalista mediaa?

Millaista sisältöä työpaikkasi luo sosiaaliseen mediaan?

Kestävä kehitys

Kestävä kehitys liiketoiminnassa tarkoittaa liiketoimintamallien ja -käytäntöjen kehittämistä siten, että ne ottavat huomioon ekologiset, taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset näkökohdat pitkällä aikavälillä. Se edistää yritysten toimintaa tavalla, joka tasapainottaa taloudellista menestystä, ympäristön suojelua sekä sosiaalista ja kulttuurista hyvinvointia.

Kestävän kehityksen mukainen liiketoiminta pyrkii välttämään toimia, jotka haittaavat ympäristöä, esimerkiksi kuluttavat liikaa luonnonvaroja, saastuttavat tai nopeuttavat ilmastonmuutosta. Sen sijaan se pyrkii ottamaan käyttöön kestävämpiä käytäntöjä, esimerkiksi uusiutuvien energialähteiden käyttöä, energiatehokkuutta, jätehuoltoa ja ympäristöystävällisten tuotteiden tai palveluiden kehittämistä.

Kestävä kehitys liiketoiminnassa sisältää myös sosiaalisen ja kulttuurisen vastuun huomioon ottamisen. Tämä tarkoittaa esimerkiksi oikeudenmukaisten työolojen varmistamista työntekijöille, ihmisoikeuksien kunnioittamista, työntekijöiden monimuotoisuuden edistämistä ja paikallisen yhteisön tukemista.

Kestävän kehityksen tavoitteena on saavuttaa pitkän aikavälin kannattavuus ja menestys samalla, kun otetaan huomioon yhteiskunnalliset ja ympäristölliset vaikutukset. Se voi myös tarjota yrityksille kilpailuetua ja parantaa mainetta asiakkaiden, sijoittajien ja muiden sidosryhmien keskuudessa.

Muistiinpanot

Kestävä kehitys

Kuva: <https://toivoajatoimintaa.fi/kestava-kehitys/>

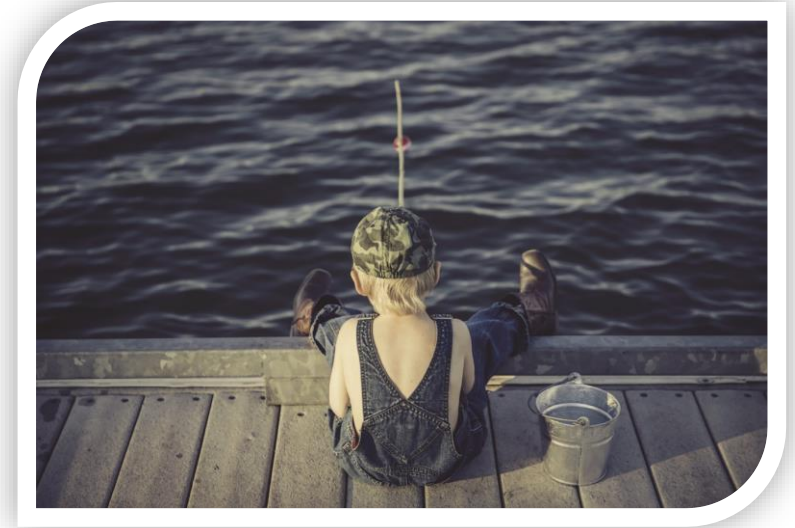
Kuinka työpaikallasi edistetään kestävä kehitystä? Mitä voit tehdä itse?

Kestävyyssperiaate ja kestävyysarvo

Kestävyyssperiaatteen mukaan meidän täytyy tyydyttää tarpeemme niin, että myös tulevat sukupolvet voivat tyydyttää omat tarpeensa. Kestävyyssperiaate ottaa huomioon ympäristön, talouden, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyuden.

Ympäristön kestävyys tarkoittaa luonnonvarojen kestäväää käyttöä, ilmastonmuutoksen torjuntaa ja ekologisen jalanjäljen pienentämistä. Taloudellinen kestävyys tarkoittaa, että talous on kestäväällä pohjalla ja kykenee tuottamaan riittävää hyvinvointia. Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys tarkoittaa, että ihmisoikeudet, tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus toteutuvat ja eri yhteiskuntaryhmien hyvinvoinnista pidetään huolta.

Kestävyysarvo tarkoittaa tuotteen tai materiaalin kestävyttä, elinkaarta ja sen ympäristövaikutuksia. Kestävyysarvo ottaa huomioon tuotteen tai materiaalin valmistusprosessin, käytön, kierrätyksen ja hävittämisen ympäristövaikutukset.

Muistiinpanot

Kestävyyisperiaate ja kestävyysarvo

Miten voit vähentää luonnonvarojen kuluttamista?

Miten varmistat, että oma taloutesi on kestävää?

Miten yritykset voi tukea sosiaalista ja kulttuurista kestävyyttä?

Vastuullisuus

Vastuullisuus tarkoittaa sitä, että yksilö, organisaatio tai yritys ottaa huomioon toimintansa vaikutukset ympäröivään maailmaan ja ottaa vastuun näistä vaikutuksista.

Se voi tarkoittaa esimerkiksi ympäristönsuojelua, sosiaalista vastuuta, eettisyyttä ja taloudellista vastuuta.

Muistiinpanot

Vastuullisuus

Miten työpaikkasi varmistaa ympäristövastuun? Mitä sinä teet?

Vinkki: ympäristön suojeleminen, lajittelu

Miten työpaikkasi varmistaa taloudellisen vastuun? Mitä sinä teet?

Vinkki: vapaaehtoiset maksut, kannattavuus, ostaminen Suomesta

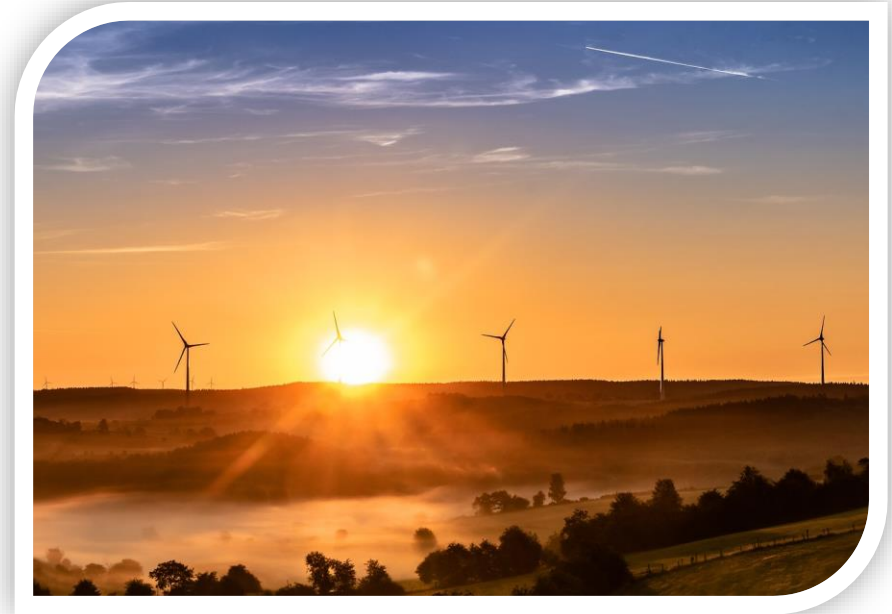
Miten työpaikkasi varmistaa sosiaalisen ja kulttuurisen vastuun? Mitä sinä teet?

Vinkki: hyväntekeväisyys, erityisryhmien työllistäminen

Energiatehokkuus

Energiatehokkuus tarkoittaa sitä, että saman tuote- tai palvelumäärän tekemiseen kuluu vähemmän energiaa.

Energiatehokkuus voi olla tärkeä tapa vähentää energiankulutusta ja kasvihuonekaasupäästöjä sekä parantaa ympäristöystävällisyyttä.

Muistiinpanot

Energiatehokkuus

Miten voit säästää energiaa?

Miten työpaikallasi seurataan energian kulutusta?

Miten yrityksissä voidaan säästää sähköä, vettä tai materiaaleja?

Kierrätys

Kierrätys tarkoittaa käytöstä poistettujen materiaalien ja tuotteiden hyödyntämistä ja uusiokäyttöä. Kierrätyksessä esimerkiksi paperi, lasi, metalli, muovi ja tekstiilit lajitellaan ja kuljetetaan kierrätyslaitokseen, jossa ne käsitellään uudelleenkäyttöä varten.

Kierrätys vähentää luonnonvarojen käyttöä, energiankulutusta ja päästöjä, sillä uuden tuotteen valmistaminen kierrätysmateriaaleista vaatii vähemmän raaka-aineita ja energiaa kuin tuotteen valmistaminen uusista raaka-aineista. Kierrätys myös vähentää jätteen määrää ja sen vaikutuksia ympäristölle, kun jätteet eivät päädy kaatopaikalle tai luontoon hajoamaan.

Muistiinpanot

Kierrätys

Oletko ostanut kierrätysmateriaalista tehtyjä tuotteita, esimerkiksi merestä kerätystä muovista tehdyt kengät?

Valmistaako tai myykö työpaikkasi kierrätysmateriaalista tehtyjä tuotteita?

Kierrätetäänkö työpaikalla syntyvä jäte uusiokäyttöön?

Lajittelu

Lajittelu tarkoittaa prosessia, jossa eri materiaalit tai esineet jaetaan ryhmiin tai luokkiin niiden ominaisuuksien perusteella.

Lajittelua tehdään esimerkiksi kierrätyksessä, jätehuollossa, varastoinnissa tai tietojenkäsittelyssä.

Muistiinpanot

Lajittelu

Miten työpaikallasi lajitellaan jätteet?

Miten lajittelet jätteet kotona?

Miksi kannattaa lajitella?

Energiajäte

1. Energiajätteestä käytetään myös lempinimeä *energia*.
2. Millä nimellä energiajätettä kutsutaan työpaikallasi?
3. Mitä energiajätteeseen kuuluu, ja mitä se on?

Energiajätteeseen laitetaan pakkausmuovit, likaiset paperit ja pahvit, puupakkaukset, muovi, styroksi, paperipyyhkeet, vaatteet ja tekstiili.

Energiajäte on sekajätteestä lajiteltua jätettä, josta voimalaitokset saavat polttamalla lämpöä ja sähköä.

Muistiinpanot

 Energiajäte Mixed waste to energy	
KYLLÄ	YES
<ul style="list-style-type: none">• pakkausmuovit (ei PVC)• likaiset paperit ja pahvit• puupakkaukset• muovi (ei PVC)• styroksi• paperipyyhkeet• vaatteet ja tekstiilit	<ul style="list-style-type: none">• plastic wrappings (no PVC)• dirty cardboards and papers• wood packages, wood-based waste• plastics (no PVC)• styrox• papertowels• clothes, textiles
EI	NO
<ul style="list-style-type: none">• biojäte• kyllästetty puu• metalli, lasi, keramiikka• kivi, hiekka, maa-ainekset• PVC-muovi• ongelmajätteet• hygieniatuotteet• siivousjäte• tupakantumpit ja tuhkat	<ul style="list-style-type: none">• biowaste• saturated wood• metal, glass, ceramics• stone, sand, ground substance• PVC -plastics• hazardous waste• hygiene products• cleaning waste• cigarette ends and ash

Pahvipuristin

 Keräyspahvi Recycling cardboard	
KYLLÄ	YES
<ul style="list-style-type: none">• ruskea pahvi• ruskea kartonki• voimapaperi• aaltopahvi• ruskeat paperikassit• etikettejä, teippiä tai hakasia ei tarvitse poistaa	<ul style="list-style-type: none">• brown cardboards• cardboard boxes• kraft papers• corrugated boards• brown paperbags• labels, staples or paper clips do not need to be removed
EI	NO
<ul style="list-style-type: none">• märkä tai likainen pahvi• folio- tai kelmupahvi• styroksi• muovi	<ul style="list-style-type: none">• wet or dirty cardboard• foil cardboard or plastic wrap cardboard• styrox• plastics

1. Pahvipuristimesta käytetään myös lempinimiä *puristin* ja *pahvipaavo*.

2. Millä nimellä pahvipuristinta kutsutaan työpaikallasi?

3. Mitä pahvipuristimella tehdään?

Pahvipuristin puristaa pahvit pieneen tilaan.

Pahvipuristimeen laitetaan ruskea pahvi, ruskea kartonki, voimapaperi, aaltopahvi ja ruskeat paperikassit.

Muistiinpanot

Pakkausbiojäte

1. Pakkausbiojätteestä käytetään myös lempinimiä *bioska* ja *biojäte*.
2. Millä nimellä pakkausbiojätettä kutsutaan työpaikallasi?
3. Mitä pakkausbiojäte on?
Pakkausbiojätteeseen laitetaan ruokatuotteet, jotka ovat menneet vanhaksi tai joiden pakkaus on rikki.

Muistiinpanot

 Biojäte II-laatu Biowaste II-quality Pakkauksellinen biojäte/packaged biowaste	
KYLLÄ	YES
<ul style="list-style-type: none">• elintarvikkeet muovi- ja kartonkipakkauksissa• talouspaperit ja paperiset lautasliinat• salaattit ruukkuineen• munakennot• kasvit multineen• puiset aterimet ja hammastikut• muut kompostoituvat jätteet	<ul style="list-style-type: none">• foodstuffs in their plastic and cardboard packaging• paper towels ja napkins• salads with pot• egg cells• plants in soil• wooden cutlery and toothpicks• other compostable waste
EI	NO
<ul style="list-style-type: none">• metallipakkaukset• lasipakkaukset	<ul style="list-style-type: none">• metal packaging• glass packaging

Sekajäte

 Keräyspahvi Recycling cardboard	
KYLLÄ	YES
<ul style="list-style-type: none">• ruskea pahvi• ruskea kartonki• voimapaperi• aaltopahvi• ruskeat paperikassit• etikettejä, teippiä tai hakasia ei tarvitse poistaa	<ul style="list-style-type: none">• brown cardboards• cardboard boxes• kraft papers• corrugated boards• brown paperbags• labels, staples or paper clips do not need to be removed
EI	NO
<ul style="list-style-type: none">• märkä tai likainen pahvi• folio- tai kelmupahvi• styroksi• muovi	<ul style="list-style-type: none">• wet or dirty cardboard• foil cardboard or plastic wrap cardboard• styrox• plastics

1. Sekajätteestä käytetään myös lempinimeä *roskis*.

2. Millä nimellä sekajätettä kutsutaan työpaikallasi?

3. Mitä sekajäte on?

Sekajätteeseen laitetaan sekalainen kierrätyskelvoton loppujäte.

Sekajätteeseen ei saa laittaa vaarallisia jätteitä, esimerkiksi syttyviä tai myrkyllisiä jätteitä.

Muistiinpanot

Muovinkeräys

1. Muovinkeräyksestä käytetään myös lempinimeä *muovi*.
2. Millä nimellä muovinkeräystä kutsutaan työpaikallasi?
3. Mitä muovinkeräys on?

Muovinkeräykseen laitetaan muovijäte.

Muovinkeräykseen voi laittaa vain tietynlaista muovilaatua. Muovilaadun sopivuus täytyy tarkistaa lajitteluohjeesta.

Muistiinpanot

Kalvomuovi

 Kirkkaat kalvomuovit Clear film plastics LDPE, LLDPE	
KYLLÄ	YES
<ul style="list-style-type: none">• vain puhtaita kirkaspohjaisia muoveja• tarroja ja teippejä ei tarvitse poistaa• kutiste- ja kiristekalvomuovit• lavahuput• muut kirkaspohjaiset PE-kalvomuovit	<ul style="list-style-type: none">• only clean, clear based plastics• no need to remove labels or tapes• shrink/stretch films• pallet hoods• other clearbased PE-filmoplastics
EI	NO
<ul style="list-style-type: none">• verkot, suursäkit• pakkausvanteet• styroksi, vaahtomuovi, lasikuitu• hiekka, sora, maa-ainekset• ongelmajätteet• elintarvikkeet	<ul style="list-style-type: none">• nets, big sacks• packing rings• styrox, foam, glassfiber• sand, gravel, soil materials• hazardous waste• grocery products

1. Millä nimellä kalvomuovia kutsutaan työpaikallasi?

2. Mitä kalvomuovi on?

Kalvomuovi on läpinäkyvää muovia, joka kierrätetään erikseen värillisistä muoveista.

Muistiinpanot

Lasinkeräys

1. Lasinkeräyksestä käytetään lempinimeä *lasi*.
2. Millä nimellä lasinkeräystä kutsutaan työpaikallasi?
3. Mitä lasinkeräys on?
Lasinkeräykseen laitetaan tyhjät lasipullot ja lasipurkit.

Muistiinpanot

Keräyslasi Recycling glass Värillinen ja väritön/coloured ja colorless	
KYLLÄ	YES
<ul style="list-style-type: none">• tyhjät lasipullot• tyhjät lasipurkit	<ul style="list-style-type: none">• empty glass bottles• empty glass jars
EI	NO
<ul style="list-style-type: none">• kristalli• posliinastiat ja -pullot• keramiikka• ikkunalasi• autojen tuulilasit• hehkulamput• pullojen korkit ja purkkien kannet• lämpölasit (uunivuot ja kahvipannut)• peililasi	<ul style="list-style-type: none">• crystals• porcelain dishes and bottles• ceramics• window glass• car windshields• bulbs• bottle caps, jar lids• thermal glass (oven dishes, coffee pots)• mirror glass

Metallinkeräys

 Keräysmetalli Recycling metals	
KYLLÄ	YES
<ul style="list-style-type: none">• pelti- ja metalliromu• säilyketölkkit ja metallipurkit• metalliastiat• kaapeliromu• tyhjät ja sivellinkuivat maalipurkit• metallihuonekalut	<ul style="list-style-type: none">• sheet/metal scrap• tin/metal cans• metal containers• cable scrap• empty/brush dry paint cans• metal furniture
EI	NO
<ul style="list-style-type: none">• ongelmajäte• sähkö- ja elektroniikkaromu• seosmateriaalit• maaliset tynnyrit ja astiat• eristeiset ilmastointiputket	<ul style="list-style-type: none">• hazardous waste• electric/electronic scrap• alloy metals• paint barrels/pots• insulated air conditioning pipes

1. Metallinkeräyksestä käytetään lempinimeä *metalli*.

2. Millä nimellä metallinkeräystä kutsutaan työpaikallasi?

3. Mitä metallinkeräys on?

Metallinkeräykseen laitetaan pelti- ja metalliromu, säilyketölkkit, metallipurkit, metalliastiat, kaapeliromu, tyhjät ja kuivat maalipurkit sekä metallihuonekalut.

Muistiinpanot

Paperinkeräys

1. Paperinkeräyksestä käytetään lempinimeä *paperi*.
2. Millä nimellä paperinkeräystä kutsutaan työpaikallasi?
3. Mitä paperinkeräys on?
Paperinkeräykseen laitetaan pois heitettävää paperia.
Paperit, joissa on salassa pidettävää tietoa, täytyy hävittää erillisessä tietoturvaroskiksessa.

Muistiinpanot

Roskakori

 Keräysmetalli Recycling metals	
KYLLÄ	YES
<ul style="list-style-type: none">• pelti- ja metalliromu• säilyketölkkit ja metallipurkit• metalliastiat• kaapeliroimu• tyhjät ja sivellinkuivat maalipurkit• metallihuonekalut	<ul style="list-style-type: none">• sheet/metal scrap• tin/metal cans• metal containers• cable scrap• empty/brush dry paint cans• metal furniture
EI	NO
<ul style="list-style-type: none">• ongelmajäte• sähkö- ja elektroniikkaromu• seosmateriaalit• maaliset tynnyrit ja astiat• eristeiset ilmastointiputket	<ul style="list-style-type: none">• hazardous waste• electric/electronic scrap• alloy metals• paint barrels/pots• insulated air conditioning pipes

1. Roskakorista käytetään lempinimeä *roskis*.

2. Millä nimellä roskakoria kutsutaan työpaikallasi?

3. Mitä roskakorilla tehdään?

Roskakoriin laitetaan roskat, kun puretaan kuormia varastossa tai myymälässä.

Roskat viedään lajittelupisteelle, jossa ne lajitellaan omiin keräysastioihinsa.

Muistiinpanot

Ammattiosaajat maailmalta moninaistuva työelämä / 2020-2022

Ammattiosaajat maailmalta – moninaistuva työelämä (AMOS)-hankkeen tarkoituksena on edistää Pohjois-Savon alueella asuvien maahanmuuttaneiden työllistymistä yhteistyössä alueen yritysten kanssa.

Hanketta toteuttavat Ingmanedu Kulttuurialan ammattiopisto, Savon ammattiopisto, sekä Ylä-Savon ammattiopisto. Tavoitteena on ammattiopistojen toimintatapojen kehittäminen aiempaa kieli- ja kulttuuritietoisemmaksi.

Selkeät materiaalit tukevat ammattisuomen oppimista ja helpottavat arkea. Materiaaleja voidaan hyödyntää niin ammattiopistoissa kuin yrityksissä. Tämä materiaali on tehty yhteistyössä Savon ammattiopiston liiketalouden ammatillisen opettajan Tytti Mönkkösen ja Amos-hanketyöntekijöiden kanssa.

Hanke saa Pohjois-Savon ELY-keskuksen myöntämää Euroopan Sosiaalirahaston tukea. Lisätietoja hankkeesta löydät osoitteesta www.amospiste.fi

Ole tarvittaessa yhteydessä Sakkyn Yrityspalveluihin:

Sakky yrityspalvelut

044 785 3700

yrityspalvelut@sakky.fi

